

Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats

August 2018

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er enige om at gennemføre en gennemgribende forenkling af den aktive beskæftigelsesindsats.

Beskæftigelsesindsatsen skal understøtte, at Danmark har et velfungerende arbejdsmarked med lav ledighed, og hvor virksomhederne får den arbejdskraft, de har brug for. Det skal være til gavn for både borgere, virksomheder og for samfundet som helhed. Vi har et godt udgangspunkt. Det skal vi blive ved med at have. Aftalepartierne er enige om, at kompleks lovgivning med mange proceskrav og særregler ikke må stå i vejen for en effektiv beskæftigelsesindsats.

Aftalepartierne er enige om, at beskæftigelsesindsatsen skal forenkles, så borgere mødes med fair krav og forståelige regler, og der bliver frigjort vigtige ressourcer i kommunerne og a-kasserne til effektivt at hjælpe ledige i beskæftigelse og væk fra offentlig forsørgelse, så alle kommer med. Tiden skal ikke bruges på skemaer og registreringer, som ikke giver mening, eller på ulogiske regler, der begrænser muligheden for at give den enkelte borger den indsats, der skal til for at komme tættere på selvforsørgelse.

I dag er der bl.a. mange snubletråde i lovgivningen som resultat af mange undtagelser og særregler på tværs af målgrupper. Det er med til at gøre loven unødigt kompleks. Med den nye forenkledede lov sikres det, at jobcentre og a-kasserne skal bruge mere tid på det vigtigste – at understøtte et velfungerende arbejdsmarked med lav ledighed, blandt andet gennem en målrettet, opsøgende indsats over for virksomhederne.

Der skal være større frihed og incitament til at tilpasse beskæftigelsesindsatsen til den enkelte, og virksomhederne skal have bedre forudsætninger for at tage del i den aktive beskæftigelsesindsats gennem enkle regler og gode digitale løsninger. Når der stilles krav til ledige, er det om ting, vi ved, virker.

Aftalepartierne er desuden enige om, at når kommunerne og a-kasserne får en større frihed til at tilrettelægge beskæftigelsesindsatsen, skal der samtidig være øget fokus på resultater og indsatser. Det er frihed under ansvar.

Aftalen bygger på følgende grundelementer:

- Færre og mere enkle proceskrav
- Ens regler på tværs af målgrupper
- Flere digitale løsninger
- Fokus på kommunernes resultater gennem benchmarking.

De enkelte elementer af aftalen er nærmere beskrevet i det vedlagte bilag.

Færre og mere enkle proceskrav

Aftalepartierne er enige om, at beskæftigelsesindsatsen skal væk fra stive og ulogiske proceskrav, og der skal være større frihed til at tilrettelægge en effektiv indsats. Det skal understøtte, at lediges kontakt med jobcentret og a-kassen er meningsfuld og tilpasset deres behov, så de kan få hjælp til hurtigst muligt at komme ud på arbejdsmarkedet. Jobcentre og a-kasserne skal have fokus på at sikre et rigtigt match mellem de ledige og virksomhederne og understøtte virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft. Det er en del af jobcentrenes kerneopgave, at de skal opsøge arbejdsgivere og tilbyde bistand til at udsøge, screene og formidle relevante stillinger til de ledige.

Færre proceskrav til samtaleforløbet

Kontaktforløbet ensrettes på tværs af målgrupper. Der stilles krav om fire samtaler i jobcentret de første 6 måneder. Der er evidens for, at tidlig og intensiv kontakt får ledige i arbejde, og der tages derfor udgangspunkt heri.

- Ved ydelsesskift, fx fra kontanthjælp til ressourceforløb, skal der igen afholdes fire samtaler inden for det første halve år på den nye ydelse.
- For at sikre en tidlig og koordineret indsats fastholdes konceptet om fællessamtaler for dagpengemodtagere - dog med færre proceskrav. Dagpengemodtagere skal derfor fortsat have to fællessamtaler med deltagelse af jobcenter og a-kasse det første halve år. Den første samtale kan frit tilrettelægges inden for de første tre måneder og den anden inden for de næste tre måneders ledighed. Den tredje fællessamtale for dagpengemodtagere, som skal holdes senest efter 16 måneders ledighed samt de øvrige samtaler med a-kassen fastholdes.
- Kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere skal fortsat have første samtale inden for en uge efter første henvendelse om hjælp med henblik på visitation.
- Sygedagpengemodtagere skal også fortsat have første samtale tidligt i forløbet og senest inden udgangen af 8. sygefraværsuge for at understøtte tidlig tilbagevenden til job.
- Efter seks måneders ledighed aftales kontaktforløbet individuelt mellem jobcentret og borgeren. Borgeren har ret til samtaler, hvis pågældende ønsker det. Samtidig skal kommunen holde samtaler med borgeren, når den vurderer, der er behov for det. Udgangspunktet er, at samtaler holdes, når det giver mening.

Forenkling af reglerne for indhold i samtalerne

De særlige regler om indhold i de individuelle samtaler forenkles, så det i højere grad bliver op til den enkelte sagsbehandler og borgeren at fastlægge indholdet, så samtalen bliver meningsfuld og målrettet. Formålet med kontaktforløbet fastholdes, og der skal fortsat være fokus på jobsøgning. Kommunerne skal løbende understøtte, at borgeren får en aktiv indsats og har et fyldestgørende CV. Reglerne om indholdet i samtaler, som knytter sig til uddannelsespålægget til uddannelseshjælpsmodtagere, bibeholdes, da der i 2018 skal gennemføres en samlet analyse af ungeområdet.

Mere ansvar til a-kasser

For at få et styrket vidensgrundlag om betydningen af placeringen af kontaktforløbet får udvalgte a-kasser i en 4-årig periode ansvaret for kontaktforløbet for dagpengemodtagere i opsigelsesperioden og de første 3 måneder af ledighedsforløbet. I dag er kontaktforløbet primært hos kommunerne, men a-kasserne deltager i fællessamtaler med den ledige og kommunen og står for CV-samtale og rådighedssamtaler.

Initiativet forventes at omfatte ca. 37.500 forløb årligt, svarende til ca. 150.000 forløb over den aftalte periode. Dog skal initiativet omfatte mindst 25 pct. af de nyindplacerede på dagpenge årligt. A-kasserne skal som minimum afholde en CV-samtale, rådighedssamtaler og 1. fællessamtale. Derudover skal a-kasserne afholde kontaktforløbssamtaler med de ledige efter behov, og disse samtalers form og indhold skal tilpasses den enkelte lediges situation og behov. Danske A-kasser skal inddrages i implementeringen af initiativet.

A-kasserne skal foretage en indledende afklaring af de ledige, der indgår i initiativet. Det skal ske med henblik på, at ledige med komplekse udfordringer, som derfor er i risiko for langtidsledighed, overgår til et kontaktforløb i jobcentret og får en tidlig indsats, der skal forebygge langtidsledighed. Unge under 25 år, der skal have et uddannelsespålæg, får ligeledes et kontaktforløb i jobcentret.

A-kasserne skal til selve afklaringen af de ledige anvende et digitalt profilafklaringsværktøj. Værktøjet skal anvendes som et input til a-kassernes faglige vurdering af, hvornår en ledig er i risiko for langtidsledighed. Med beskæftigelsesreformen blev der udviklet et digitalt værktøj med henblik på at styrke den tidlige indsats for nyledige i risiko for at blive langtidsledige, som a-kasserne kan benytte.

Initiativet indebærer ikke, at jobcentret er udelukket fra at kontakte den ledige i perioden, men jobcentret deltager som udgangspunkt kun i fællessamtaler med a-kassen i perioden. A-kassen indkalder til 1. fællessamtale.

Aftalepartierne fastsætter i september 2018 kriterier for udvælgelse af a-kasser, der kan deltage i initiativet. Alle a-kasser kan herefter søge om at deltage i initiativet. På baggrund af a-kassernes ansøgninger udpeger Beskæftigelsesministeriet de a-kasser, som lever op til de centralt fastsatte kriterier, samt geografisk udstrækning for den enkelte a-kasse (kommuner, regioner, landsdækkende¹). Derefter udvælger aftalepartierne et antal a-kasser blandt de, som lever op til kriterierne. Det er den politiske intention, at a-kasserne skal afspejle et repræsentativt udsnit af a-kasserne ift. faggrupper, størrelser, sektorer mv. Ved udvælgelsen skeles dels til initiativets volumen og antallet af a-kasser og dels til muligheden for en solid effektevaluering af initiativet.

Herefter får de deltagende a-kasser en periode til den nødvendige forberedelse, herunder eventuelle it-tilpasninger, hvorefter initiativet forventes at kunne træde i kraft medio 2019.

Initiativet udmøntes med forsøgshjemmelen i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) og vil løbe i 4 år. Hvis ledigheden stiger markant, mødes aftalepartierne og drøfter initiativets omfang. Initiativet udformes, så det er muligt at foretage en solid effektevaluering, som kan afdække, om der er forskel på, hvor hurtigt ledige afgår til beskæftigelse i forhold til, om kontaktførelsen er fælles eller alene er i a-kassen. Det indebærer bl.a., at a-kasserne skal kunne dokumentere deres aktiviteter. Initiativet evalueres inden afslutningen af perioden.

Aftalepartierne forpligter sig til løbende at drøfte initiativets fremdrift. Herudover vil Beskæftigelsesministeriet følge op på a-kassernes afholdelse af kontaktførelsen. Hvis ikke a-kasserne lever op til kravene til kontaktførelsen, vil de udgå af initiativet. Halvvejs i perioden gennemføres en midtvejsevaluering, som aftalepartierne skal drøfte. Derudover skal aftalepartierne inden udløbet af perioden drøfte evalueringen, og hvad evalueringen giver anledning til. Der gennemføres også en tilfredshedsmåling af ledige, der deltager i initiativet, ift. øvrige ledige.

Der henvises til figur 1 i vedlagte bilag.

Alle målgrupper omfattes af standby-ordningen

Den nuværende standby-ordning udvides, så alle, der er alvorligt syge, kan undtages fra kontakt med jobcentret. Sygedagpengemodtagere vil fortsat have deres egen standby-ordning.

A-kasser kan deltage i videosamtaler

For at fremme større fleksibilitet i kontaktførelsen er det aftalt, at a-kasser kan deltage i alle fællessamtaler med dagpengemodtagere ved brug af video. Borgeren kan dog stille krav om personligt fremmøde fra a-kassen. Jobcentret og borgeren skal fortsat deltage ved personligt fremmøde. Der udarbejdes en gennemgang af litteratur, som samler viden om effekten af personligt fremmøde ved samtaler.

Et krav til ret og pligt-tilbud

Reglerne om ret og pligttilbud for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere forenkles og harmoniseres på tværs af ydelser. Kommunerne skal have større handlerum og ansvar for, at borgere får en indsats, der virker.

- Fremover skal alle dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere senest efter seks måneders ledighed have et ret og pligt-tilbud. Herefter giver jobcentret tilbud efter konkret behov.

¹ Frikommuner, der gennemfører forsøg med kontaktførelsen, kan ikke indgå i initiativet, da de ikke skal efterleve samme regler som de øvrige kommuner

- Reglerne om gentagen aktivering for kontanthjælpsmodtagere afskaffes.
- Særreglerne om fremrykket aktivering for dagpengemodtagere under 30 år og over 50 år afskaffes.
- Fremover kan jobparate kontanthjælpsmodtagere også få vejledning og opkvalificering som deres ret og pligt-tilbud, hvis det vurderes at være relevant.
- Lovteksten skærpes, så det tydeligt fremgår, at jobcentret er forpligtet til løbende at vurdere, om den enkelte ledige har behov for en aktiv indsats.
- Mentorstøtte bortfalder både som ret og pligt-tilbud og som tilbud. Mentorstøtte kan fortsat bruges til at understøtte indsatsen eller som en selvstændig indsats til, at borgeren bliver klar til en anden type indsats.
- For borgere, som ikke er i stand til at deltage i tilbud, vil jobcentret i særlige tilfælde få en mulighed for at udskyde tidspunktet for afgivelse af ret og pligt-tilbuddet. I så fald skal kommunen overveje, hvilke tiltag der skal til for at få borgeren i gang med en indsats, herunder mentorstøtte.
- Der gennemføres en analyse af mulighederne for at forenkle reglerne med fokus på indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere.

Det er afgørende, at forenklingen har den tilsigtede virkning. Derfor er der afsat 2 mio. kr. til en evaluering af de nye regler for den aktive indsats 2 år efter, at reglerne er trådt i kraft.

Registreringskrav til ledige lempes

Der skal ikke stilles unødvendige krav til ledige. Derfor afskaffes reglen om, at ledige mindst hver syvende dag skal gå på Jobnet for at tjekke jobforslag, da lediges jobsøgning i forvejen dokumenteres gennem Joblog.

Systematisk henvisningsforløb afskaffes

Reglerne om systematisk henvisningsforløb afskaffes. I dag skal ledige, der ikke får et job, som de er blevet henvist til af jobcentret, hurtigst muligt og løbende henvises til andre job de næste tre måneder. Hvis personen herefter ikke er kommet i job, skal jobcentret give et aktivt tilbud til den ledige. Jobcentret har fortsat mulighed for at give en intensiveret indsats, hvis der er tvivl om den lediges rådighed.

Særskilt mentorkontrakt afskaffes

De oplysninger, der fremgår af mentorkontrakten, skal også fremgå af borgerens Min Plan. Der er dermed dobbeltregistrering, som er administrativ tung, og som derfor afskaffes.

Udvidelse af reglen for mindre intensiv indsats

Reglerne om en mindre intensiv aktiv indsats udvides. Fremover kan alle ledige fritages fra pligten til at møde personligt til samtaler og deltage i tilbud, hvis de inden for 6 uger skal i fuldtidsjob, fleksjob, skal på barsel, overgå til efterløn, fleksydelse eller folkepension. Det samme gælder personer, der er omfattet af en arbejdsfordeling eller er hjemsendte på grund af vejrlig eller materiale-mangel. Det vil sige, at reglerne om mindre intensiv indsats udvides til at omfatte alle relevante målgrupper.

Derudover skal personer, der er omfattet af mindre intensiv indsats, fremover ikke selv aktivt søge arbejde. For personer, der er omfattet af arbejdsfordeling, gælder fritagelsen for pligten til at søge arbejde i de første 6 uger af arbejdsfordelingen.

Ens regler om indsatsen på tværs af målgrupper

Aftalepartierne er enige om, at reglerne i den aktive beskæftigelsesindsats i udgangspunktet skal være ens på tværs af målgrupper.

Harmonisering af varighedsbegrænsningen for løntilskudsjob

Varighedsbegrænsningerne for løntilskudsjob forenkles, så der gælder én varighedsbegrænsning for borgere tæt på arbejdsmarkedet og én varighedsbegrænsning for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

- Borgere tæt på arbejdsmarkedet, dvs. dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere (ekskl. åbenlyst uddannelsesparate), får en varighedsbegrænsning på seks måneder for løntilskudsjob hos private arbejdsgivere og fire måneder hos offentlige arbejdsgivere.
- Målgrupper, der er længere fra arbejdsmarkedet, omfattes af en varighedsbegrænsning på seks måneder for både private og offentlige løntilskudsjob. Løntilskudsjobbet kan efter konkret vurdering forlænges i op til seks måneder. Det drejer sig om aktivitetsparate kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere (ikke i et ansættelsesforhold), personer i jobafklaringsforløb (ikke i et ansættelsesforhold), samt personer i ressourceforløb og i revalidering.

Mulighed for at fortsætte i løntilskudsjob ved målgruppeskift

Borgere får mulighed for at fortsætte i løntilskudsjob på samme arbejdsplads, selvom de skifter ydelse undervejs. Det sker uden, at jobcentret skal lave en ny vurdering af rimelighedskrav og merbeskæftigelse. Jobcentret skal dog fortsat vurdere, om tilbuddet er den rette indsats for borgeren, og om reglerne for den nye målgruppe, som personen er omfattet af, er overholdt. Derudover skal fx lønnen genberegnes for offentlige løntilskudsjob. Den samlede varighed af ansættelsen må ikke overstige den maksimale varighed, som gælder for den nye målgruppe.

Ensretning af varighedsbegrænsninger for virksomhedspraktik

Varighedsbegrænsningerne for virksomhedspraktik forenkles. Fremover gælder kun to varighedsbegrænsninger for virksomhedspraktik. Én for borgere tæt på arbejdsmarkedet og én for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

- For borgere tæt på arbejdsmarkedet, dvs. dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere (herunder åbenlyst uddannelsesparate), er varigheden på maksimalt 4 uger.
- Målgrupper, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, får en varighedsbegrænsning på 13 uger med mulighed for forlængelse op til 26 uger efter en konkret vurdering. Herefter er der i særlige tilfælde mulighed for yderligere forlængelse. Det drejer sig om aktivitetsparate kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere, personer i jobafklaringsforløb, ressourceforløb, revalidering, samt fleksjobvisiterede, førtidspensionister samt unge under 18 år uden ydelse med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesrettet indsats.

Udsatte skal have mulighed for virksomhedspraktik på seneste ansættelsessted

Udsatte borgere får mulighed for efter en konkret vurdering at få virksomhedspraktik på den arbejdsplads, hvor de senest har været ansat forudsat, at praktikken ligger inden for en ny arbejdsfunktion. Målgruppen er borgere, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, jf. definitionen ovenfor under *ensretning af varighedsbegrænsningen for virksomhedspraktik*. Afgrænsningen skal understøtte, at der ikke sker misbrug, fx i form af, at en borger, der er i stand til at arbejde ordinært, bliver afskediget for bagefter at vende tilbage til samme sted i støttet beskæftigelse.

Klarere jobsigte med virksomhedspraktik

Formålsbestemmelsen med virksomhedspraktik skærpes, så der stilles mere direkte krav til indholdet af og sigtet med virksomhedspraktikken. Formålet med virksomhedspraktik er at afdække eller optræne faglige, sociale eller sproglige kompetencer samt afklare beskæftigelsesmål. En virksomhedspraktik skal desuden tilrettelægges, så den har en retning og et indhold, der hjælper borgeren tættere på sit beskæftigelsesmål, og så vidt muligt giver mulighed for opnåelse af ordinære løntimer.

Ingen varighedsbegrænsning for vejledning og opkvalificering

Den eksisterende varighedsbegrænsning på 6 uger for vejledning og opkvalificering for dagpengemodtagere og ledige selvforsørgende fjernes. Varighedsbegrænsningen gælder ikke andre målgrupper i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB).

Mulighed for ordinær uddannelse til ledige fleksjobvisiterede

Ledige fleksjobvisiterede (ledighedsydelsesmodtagere) kan i dag alene tilbydes øvrig vejledning og opkvalificering. De får nu også mulighed for at få tilbud om ordinær uddannelse.

Mulighed for kompetencegivende uddannelse forenkles for unge under 30 år

Ledige under 30 år kan i dag som hovedregel ikke få tilbud om en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse som en del af beskæftigelsesindsatsen, da uddannelse som udgangspunkt skal tages på ordinære vilkår i uddannelsessystemet. Der findes dog i dag undtagelser, som gør det muligt for nogle ufaglærte unge at få et tilbud om en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse som led i beskæftigelsesindsatsen. Kriterierne for, hvem der kan få tilbuddet, varierer på tværs af målgrupper. Undtagelsesbestemmelsen harmoniseres, så tilbuddet kan gives til ledige under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse, hvis de har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn eller har opbrugt deres ret til SU til videregående uddannelse.

Ens regler om læse-, skrive- og regnekursus og test

Reglerne om læse-, skrive- og regnekursus og test forenkles, så alle ledige, herunder også sygedagpengemodtagere, uanset uddannelsesbaggrund, får ret til en test, medmindre jobcentret vurderer, at der åbenlyst ikke er behov herfor. Hvis testen viser, at der er behov for læse-, skrive- og regnekursus, får den ledige ret til det. Ændringen gælder dog ikke uddannelseshjælpsmodtagere og dagpengemodtagere med et uddannelsespålæg, hvis de ikke har en ungdomsuddannelse. Disse grupper skal fortsat testes inden for en måned.

Forenkling af voksenlærlingeordningen

Voksenlærlingeordningen forenkles og styrkes for ledige, hvor ordningen har bedst effekt. Fremover vil der være tre målgrupper:

1. Ledige ufaglærte og ledige faglærte med forældet uddannelse fra dag 1
2. Ledige faglærte med mere end seks måneders ledighed
3. Ufaglærte beskæftigede

For alle ledige bliver reglerne forenklet og ens for målgrupperne – med undtagelse af, at ledige faglærte først kan få adgang til ordningen efter 6 måneders ledighed, med mindre deres uddannelse er forældet.

Personer, der kommer fra ledighed, vil have én tilskudssats på 45 kr. i timen, som gives i hele uddannelsesperioden. Uddannelsesaftalen kan ikke indgås med en virksomhed, hvor den ledige har været ansat inden for de seneste 6 måneder. Positivlisten fjernes for ledige.

Til ufaglærte, der kommer fra beskæftigelse, vil arbejdsgiveren få en sats på 30 kr. i timen, som gives i op til 2 år. Den pågældende uddannelse skal fremgå af en landsdækkende positivliste.

Aldersgrænsen for voksenlærlingeordningen fastholdes på 25 år, men kravet skal fremover være opfyldt ved uddannelsesaftalens indgåelse og ikke ved uddannelsens påbegyndelse. Derudover skal kravet om 6 måneders forudgående ledighed for ledige faglærte fremadrettet være opfyldt, når det nuværende uddannelsesforløb, som arbejdsgiveren søger tilskud til, begynder.

Kun én varslingspulje

Indsatsen for borgere, der rammes af større afskedigelser, skal forenkles. Dvs. at de to eksisterende varslingspuljer - dels den ordinære varslingspulje og den supplerende varslingspulje - slås sammen. Målgruppen for varslingsindsatsen vil gælde for varslede/opsagte personer både i og efter opsigelsesperioden for virksomheder med ned til 20 ansatte, når mindst halvdelen af de ansatte afskediges. Det gældende forsøg

med udvidet varslingsindsats for afskedigelse af mindst 50 pct. af medarbejderne på et arbejdssted med mellem 20 og 99 ansatte bliver dermed permanentgjort.

Jobrotationsordningen udvides til flere målgrupper

Flere borgere skal have mulighed for at komme i jobrotation. Derfor udvides ordningen, så også ledighedsydelsesmodtagere, personer i ressourceforløb, jobafklaringsforløb samt sygedagpengemodtagere, der ikke er i et ansættelsesforhold, fremover kan ansættes som jobrotationsvikarer. De øvrige betingelser for jobrotation skal være opfyldt. Ansættelsen sker på almindelige løn- og ansættelsesvilkår. Der er eksempelvis ikke mulighed for ved lønfastsættelsen af tage hensyn til personens nedsatte arbejdsevne, herunder nedsat arbejdsintensitet.

Opfølgning

Det er vigtigt for aftalepartierne, at kommunerne anvender og administrerer de forskellige ordninger i beskæftigelsesindsatsen på hensigtsmæssig vis og i overensstemmelse med intentionerne. Det gælder ikke mindst, når kommunerne får mere frihed til at tilrettelægge indsatsen. Aftalepartierne mødes derfor 1 år efter ikrafttrædelse og herefter årligt for at følge op på kommunernes anvendelse og administration af de forskellige ordninger i bred forstand, herunder løntilskudsjob og virksomhedspraktik, bl.a. med fokus på at der ikke sker misbrug og fortrængning af ordinært beskæftigede. Det vil ske på baggrund af de seneste tal på området.

Flere digitale løsninger

Aftalepartierne er enige om, at en effektiv beskæftigelsesindsats skal understøttes af flere og bedre digitale løsninger for borgere, jobcentre og virksomheder. Det skal blive nemmere for virksomhederne at tage del i beskæftigelsesindsatsen.

Forenkling og automatisering af opgørelsen af ordinært ansatte

For at minimere den tid virksomhederne bruger på at indtaste oplysninger, automatiseres opgørelsen af ordinært ansatte ved ansøgning om virksomhedspraktik og løntilskudsjob på baggrund af oplysninger fra e-Indkomst.

Forenklingen indebærer, at:

- Det digitale ansøgningssystem, VITAS, trækker automatisk data fra e-Indkomst over alle ordinært ansatte i virksomheden. Når data trækkes fra e-Indkomst betyder det, at personer i tidsbegrænsede stillinger og stillinger med konkrete arbejdsbeskrivelser, som i dag ikke tæller med, vil indgå i opgørelsen af ordinært ansatte. Opgørelsen af ordinært ansatte bruges blandt andet til at opgøre rimelighedskravet, der også fortsat skal sikre et rimeligt forhold mellem personer i ordinær beskæftigelse og personer i løntilskudsjob og virksomhedspraktik. Derfor drøftes den konkrete udmøntning af rimelighedskravet med DA, LO og KL, der skal bidrage med at finde en løsning, så rimelighedskravet fortsat afspejler et rimeligt forhold mellem ordinært ansatte og personer i støttet beskæftigelse. Aftalepartierne mødes efterfølgende for at godkende den endelige udmøntning.

Høring af tillidsrepræsentant/medarbejderrepræsentant ved etablering af virksomhedsrettet indsats

En medarbejderrepræsentant skal i dag inddrages forud for etablering af en løntilskudsansættelse eller en virksomhedspraktik. Den arbejdsgruppe, som nedsættes til at drøfte udmøntningen af forslag om *forenkling og automatisering af opgørelsen af ordinært ansatte* (DA, LO og KL), skal også drøfte, hvorvidt det skal være en tillidsrepræsentant, der skal høres, hvis en sådan findes på virksomheden, eller om kommunerne selv kan vælge, om de vil bruge en medarbejderrepræsentant eller tillidsrepræsentant i deres kommune.

Ensretning af merbeskæftigelseskravet

Ansættelse med løntilskud skal medføre merbeskæftigelse i virksomheden. Med en harmonisering af reglerne vil merbeskæftigelseskravet for offentlige virksomheder fremover opgøres på samme måde som for

private virksomheder. Det betyder, at der skal være tale om en nettoudvidelse i forhold til det gennemsnitlige antal ordinært ansatte i de seneste 12 måneder, og at ansættelsen ikke må ske i en stilling, der inden for de sidste tre måneder er blevet ledig ved afskedigelse eller fratrædelse af en ordinært ansat.

Foranalyse til Det Virtuelle Jobcenter

De mange data på beskæftigelsesområdet skal bringes bedre i spil til gavn for kommuner, borgere og virksomheder. Derfor er der i 2018 afsat 3 mio. kr. til en foranalyse, der skal undersøge mulighederne for at udbygge og samle de allerede eksisterende digitale selvbetjeningsløsninger til én digital indgang til beskæftigelsesindsatsen - Det Virtuelle Jobcenter.

Hovedelementerne i Det Virtuelle Jobcenter vil være: Én digital kontakt i beskæftigelsesindsatsen, datadrevet beslutningsstøtte og en åben platform for deling af data, hvilket blandt andet giver mulighed for målrettet selvbetjeningsløsninger.

Foranalysen skal belyse de økonomiske, administrative og adfærdsmæssige konsekvenser og skal kunne lægges til grund for en eventuel beslutning om at påbegynde arbejdet med udvikling af Det Virtuelle Jobcenter. Regeringen vil drøfte Det Virtuelle Jobcenter med blandt andet KL.

Det digitale ansøgningssystem for virksomhederne rulles ud til flere områder (Fleksjob, jobrotation mv.)

Med det digitale ansøgningssystem VITAS ansøger mange af landets virksomheder allerede i dag om virksomhedsrettede tilbud (løntilskud, voksenlærlingeordningen og virksomhedspraktik). Muligheden for at ansøge gennem VITAS udvides, så virksomheder også kan søge om jobrotation, fleksjob samt mentor, hjælpemidler og personlig assistance. Fra 1. januar 2018 er det blevet obligatorisk for arbejdsgivere at indsende ansøgninger gennem VITAS.

Alle skal have et CV på Jobnet

Alle ledige skal fremover udarbejde et CV på Jobnet. Udsatte borgere kan have gavn af et CV på Jobnet, hvis de for eksempel søger småjobs og virksomhedsrettede tilbud, ligesom virksomhederne vil få lettere ved selv at rekruttere disse borgere. I den forbindelse udarbejdes der et CV, som er målrettet udsatte grupper – dog er der ikke krav om, hvornår det skal være udfyldt for de mest udsatte. Det er muligt at blive fritaget fra at udfylde CV, hvis man fx har meget ringe it-kundskaber eller betydelige sprogbarrierer. Der arbejdes pt. på et CV målrettet udsatte i forbindelse med et satspuljeprosjekt i samarbejde med Cabi. Det CV vil kunne anvendes som en form for pilot for et kommende supplerende Jobnet-CV til udsatte.

Alle skal bruge Min Plan på Jobnet

Det bliver obligatorisk for alle, der modtager en indsats i jobcentret, at modtage Min Plan med tilbud mv. digitalt på Jobnet. Det forenkler jobcentrenes kommunikation med borgerne. Borgere, der er undtaget fra digital post og/eller digital selvbetjening, skal fortsat have Min Plan og tilbud mv. i et fysisk brev, og jobcentret kan efter konkret individuel vurdering også undtage borgere, som ikke kan mestre brugen af den digitale Min Plan på Jobnet.

Obligatorisk selvbooking af samtaler til flere målgrupper

Selvbooking bliver fremover obligatorisk for jobparate kontanthjælpsmodtagere, jobparate modtagere af integrationsydelse, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet, sygedagpengemodtagere samt sygemeldte i jobafklaringsforløb. Reglerne gælder allerede på dagpengeområdet.

Hvis borgeren ikke booker inden for en fastsat frist, får det betydning for borgerens ydelse. Det er dog muligt at blive fritaget for selvbooking, hvis man fx har meget ringe it-kundskaber, betydelige sprogbarrierer eller funktionsnedsættelse.

Fokus på kommunernes resultater

Aftalepartierne er enige om, at ingen borgere skal overlades til sig selv på passiv forsørgelse. Det er vigtigt, at de ledige hjælpes tættere på arbejdsmarkedet eller i beskæftigelse. Ledige skal modtage en effektiv beskæftigelsesindsats uanset, hvor de befinder sig i landet, og hvilke forudsætninger de har. Aftalepartierne er derfor enige om, at kommunernes øgede frihedsgrader skal følges op af gennemsigtighed og åbenhed omkring kommunernes resultater.

Med Aftale om kommunernes økonomi for 2019 er regeringen og KL enige om at afdække mulighederne for at understøtte incitamentet til at investere i en aktiv beskæftigelsesindsats, herunder sammenhængen mellem investering og afkast.

Løbende opfølgning med benchmark-rapporter

Der udvikles en udvidet benchmark-rapport, der løbende giver indsigt i kommunernes resultater og indsatser på beskæftigelsesområdet. Rapporterne vil blandt andet indeholde målinger på andelen af offentligt forsørgede borgere i kommunen sammenholdt med den andel, man kan forvente, at kommunen vil have på baggrund af dens rammevilkår.

Benchmark-rapporterne skal danne grundlag for møder med KL, hvor kommunernes resultater drøftes, ligesom de er grundlaget for opfølgning over for de kommuner, der ikke har tilfredsstillende resultater.

Skærpet opfølgning på kommunernes indsats

Det skal i højere grad være muligt at skride ind over for de kommuner, der ikke lever op til deres ansvar i beskæftigelsesindsatsen og den frihed, kommunerne får med regelforenklingen.

Derfor indføres skærpet opfølgning for kommuner med utilfredsstillende resultater. Kommuner, der har en højere andel personer på offentlig forsørgelse end forventet på baggrund af kommunens rammevilkår, og samtidig ikke lever op til fastsatte fokus mål omkring den aktive indsats, udpeges til skærpet tilsyn. Herefter igangsættes trinvis skærpet opfølgning. Her vil kommunerne blive sat under et skærpet politisk tilsyn, hvor de skal levere en redegørelse og genopretningsplan, så borgerne fremadrettet får en indsats i overensstemmelse med lovgivningens intentioner. Kommunerne får derefter en genopretningsperiode til at rette op på indsatsen. Den skærpede opfølgning kan i sidste ende – og i helt særlige tilfælde – betyde, at kommuner, der ikke lever op til deres ansvar, sættes under administration med faste krav til indsatsen. Kommunerne kan komme ud af den skærpede opfølgning med centralt fastsatte krav, hvis de et år efter lever op til de centralt fastsatte krav.

Aftalepartierne præsenteres for og godkender, hvilke fokus mål der anvendes i den skærpede opfølgning. Aftalepartierne følger desuden den nye benchmark og implementeringen af konceptet for skærpet opfølgning.

Gennemskrivning af lovgivningen

Aftalepartierne er enige om, at der udarbejdes en helt ny hovedlov om den aktive beskæftigelsesindsats.

Den nye lov skal være lettere for borgerne at forstå og lettere at administrere efter for kommuner og a-kasser. Den nye hovedlov udformes under hensyntagen til ambitionen i Aftale om en digitaliseringsklar lovgivning, så loven bl.a. i videst muligt omfang kan understøttes digitalt. Loven skal have en mere logisk opbygning. Derfor gennemskrives selve lovteksten, og bemærkningerne til loven vil dermed fremgå af lovforslaget til den kommende nye hovedlov. Aftalepartierne inddrages i lovudmøntning af aftalen, herunder gennemskrivningen af den nye hovedlov.

Enklere registrering af kommunernes økonomi

Aftalepartierne er enige om, at det skal være lettere for kommunerne at registrere udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats. De nuværende registreringer – den såkaldte kontoplan – skal derfor gennemgås for at vurdere, om antallet kan begrænses.

Støtte i overgangen til arbejdsmarkedet

Aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt at understøtte overgangen til arbejdsmarkedet for ledige, som har afsluttet en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Regeringen vil derfor præsentere mulige forslag herom. Drøftelserne skal tage udgangspunkt i relevante erfaringer fx fra tidligere projekter.

Ikrafttrædelse

Elementerne i aftalen træder i kraft den 1. juli 2019 med følgende undtagelser:

- Forenkling af opgørelsen af antallet af ordinært ansatte
- Harmonisering af merbeskæftigelseskrav for offentlige og private arbejdsgivere

De to initiativer forventes at træde i kraft den 1. januar 2020.

Initiativet om at lempe registreringskravet til ledige forventes at træde i kraft den 1. oktober 2019.

Der er løbende ikrafttrædelse ved bekendtgørelse af initiativerne om Min Plan, CV, selvbooking til flere målgrupper samt udvidelse af VITAS til flere områder.

I udmøntningen undersøges muligheden for at implementere en række af initiativerne på Udlændinge- og Integrationsministeriets område. Det vil betyde yderligere forenklinger til gavn for kommuner, virksomheder og borgere. Aftalepartierne vil blive inddraget i udmøntningen af evt. ændringer på Udlændinge- og Integrationsministeriets område.

Aftalepartierne er enige om at følge op på evalueringen af forenklingen af ret og pligt-tilbud samt på analysen af mulighederne for at forenkle reglerne for uddannelseshjælpsmodtagere. Desuden vil aftalepartierne mødes, når litteraturgennemgangen om effekten af personligt fremmøde i kontaktføreløbet er færdig, og den såkaldte kontoplan er gennemgået. Aftalepartierne mødes endvidere for at drøfte eventuelle nye frikommuneforsøg på beskæftigelsesområdet.

Forligsbinding

En række af initiativerne i aftalen er forligsbelagt i forskellige forligskredse, og andre initiativer er ikke omfattet af forlig. Initiativerne rummer elementer, der har betydning for følgende forligskredse:

- Beskæftigelsesreformen (S, DF, V, LA, RV og K)
- Sygedagpengereformen (S, DF, V, LA, RV, SF og K)
- Reformen af førtidspension og fleksjob (S, V, LA, RV, SF og K)

Aftalen indebærer, at:

- Partierne bag aftalen er forpligtede til at gennemføre de aftalte initiativer og stemme for de lovforslag, der udmønter de aftalte ændringer. Aftalen er dermed en stemmeaftale.
- Aftalen om en forenklet beskæftigelsesindsats giver ikke adgang til allerede indgåede forlig, hvis man ikke allerede er en del af forliget.
- Hvis der efterfølgende ønskes ændringer af initiativer, som indgår i aftalen, skal der søges tilslutning hertil i de relevante forligskredse. Initiativer, som ikke er dækket af eksisterende forlig, vil heller ikke fremadrettet, når aftalen er udmøntet, være forligsbelagt.
- Aftalen forhindrer ikke, at der på et senere tidspunkt kan indgås aftaler om de forenklingsforslag, der ikke på nuværende tidspunkt kan opnås enighed om. Hvis forslaget er forligsbelagt, vil det således kræve opbakning i forligskredsen at gennemføre forslaget.

Der henvises til figur 2 i vedlagte bilag.

Økonomi

Aftalen skønnes at være fuldt finansieret over årene.